

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text> (дата звернення 20.03.2021).

3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення 20.03.2021).

УДК 349.42 (043.2)

Іванчук Г.М., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

Марцинюк М.О., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Львівський державний університет внутрішніх справ, м. Львів,
Україна
Науковий керівник: Жмур Н.В., к.ю.н.

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ОСОБИСТИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Особисті селянські господарства відіграють важливу роль у розвитку агропромислового комплексу в Україні і виробляють майже половину валової сільськогосподарської продукції України. Під час переходу до ринкової економіки сільськогосподарські підприємства скорочували обсяги свого виробництва, особливо тваринницького, а особисті селянські господарства стали основними виробниками більшості продуктів без додаткових витрат для держави і в основному забезпечували та продовжували постачати населення продуктами харчування. Тому сьогодні державна підтримка надзвичайно необхідна для успішного функціонування особистих селянських господарств та для розвитку сільських територій загалом.

Згідно з чинним законодавством, зокрема Законом України «Про особисте селянське господарство», прийнятим 15 травня 2003 року, особисте селянське господарство - це господарська діяльність, що здійснюється без створення юридичної особи фізичною особою або особами, які перебувають у сімейних або родинних стосунках та живуть разом для задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки та споживання сільськогосподарської продукції, продажу надлишків та надання послуг з використанням активів ОСГ, у тому числі в сфері сільського «зеленого» туризму [1].

Особисте селянське господарство слід розглядати як форму сільськогосподарського виробництва аграрної продукції та додаткового

доходу (до заробітної плати, пенсій) на основі приватної власності, що задовольняє інтереси громадян, які ведуть ці господарства та суспільство.

Державна підтримка особистих селянських господарств здійснюється відповідно до національних та регіональних програм за рахунок державного та місцевих бюджетів.

Органи виконавчої влади та місцевого самоврядування зобов'язані підтримувати особисті селянські господарства: при організації кредитних спілок у сільській місцевості, сільськогосподарських кооперативах для надання послуг із закупівлі, зберігання, переробки та збуту сільськогосподарської продукції, спільного використання технічних і транспортних засобів та соціально-побутового обслуговування, корми та молодняк великої рогатої худоби та птиці; при організації діяльності з надання інженерних, ветеринарних, агрономічних, зоотехнічних та інших послуг, а також послуг із надання сортового насіння, розсади, племінних та продуктивних тварин, гібридів та гібридів птиці, сільськогосподарських машин та обладнання; при виділенні землі під одне поле; при отриманні позик на будівництво квартир, господарських будівель та споруд, придбання сільськогосподарських машин та обладнання; в організації професійно-технічної освіти та перепідготовки представників селянського господарства у сільській місцевості.

Проблема державної підтримки ОСГ полягає у створенні системи моніторингу стану таких господарств, яка надавала б їм необхідну підтримку. Найефективнішим є механізм оподаткування доходів громадян [2], який отриманий від ведення особистих селянських господарств. У разі продажу сільськогосподарської продукції, вирощеної у приватних фермерських господарствах, громадяни повинні платити, залежно від обраного способу продажу: національний податок, який передбачає оподаткування прибутку від продажу сільськогосподарської продукції, вирощеної у приватних фермерських господарствах (податок на рибу; особистий дохід); місцевий збір у вигляді ринкового збору. Ці заходи можуть сприяти зростанню економічного та соціального забезпечення ОСГ, але через традиційну упередженість та відсутність деталей вони ще не готові до впровадження.

Отже, особисті селянські господарства є важливою частиною аграрного сектору української економіки. Незважаючи на велику кількість, їх розвиток відбувається стихійно, що негативно позначається на результатах управління. Особливого значення набуває формування дієвих механізмів державного регулювання розвитку ОСГ у національній економіці. Державне регулювання форм господарювання в аграрному секторі української економіки вимагає комплексного підходу.

Література

1. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15.05.2003 № 742-IV. Редакція від 15.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15#Text> (дата звернення 10.04.2021).

2. Свиноус І.В. Щодо проблеми оподаткування особистих селянських господарств. *Аграрний вісник Причорномор'я. Економічні науки*. 2009. № 49.

УДК 631.115.11 (043.2)

Ільчук Д.В., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Тімуш І.С., д.ю.н., професор

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Витоками для підготовки фермерського руху були підрядні, орендні та індивідуальні форми організації праці на селі. Становлення фермерства в Україні припадає на 1989–1990 роки, причому на початковому етапі свого розвитку найрозповсюдженішими вони були у Західному регіоні (Львівська, Волинська, Тернопільська, Івано-Франківська області). Це можна пояснити як об'єктивними факторами (багатоукладністю сільського господарства, хутірське розселення), так і суб'єктивними чинниками (збільшення розмірів присадибних ділянок, створення умов для розвитку усіх форм власності) [1, с. 13].

Отже, перші фермерські господарства з'явилися в Україні ще до прийняття Верховною Радою України 20 грудня 1991 року Закону України «Про селянське (фермерське) господарство».

Законом України від 22 червня 1993 року «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про селянське (фермерське) господарство»» була затверджена нова редакція фермерського закону, який вважається основоположним актом фермерського законодавства.

Закон України від 19 червня 2003 року «Про фермерське господарство» [2] став наступним етапом (сходинкою) законодавчої бази для подальшого розвитку спеціального фермерського законодавства, внаслідок чого було прийнято багато інших нормативно-правових актів спеціального фермерського законодавства.

Аналізуючи норми Закону України «Про фермерське господарство» у редакції Закону України від 31 березня 2016 р. № 1067-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про фермерське господарство» щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств», доходимо висновку, що в Україні фермерське господарство